

Magyar Dorottya
A Sárospataki Református Kollégium tanulója
9/A osztály
Elérhetőség:
3896 Telkibánya
Hegyi út 23/A
e-mail: dorottya4@gmail.com

Andrássy-Kurta János Élete és Művészete

Bihar vármegyében, pontosabban Kiskohban született 1911. november 23.-án. Kétéves korában árvaságra jutott, majd nevelőszülőkhöz került, akik örökbe fogadták. „*Sajnos anyám hamarosan meghalt, és lett egy olyan gonosz mostohám, mint a mesékben.*” – vallott a művész korai életéről. Az Akadémia Kiadó Kontha Sándor szerkesztette, 1985-ben megjelent kötete úgy véli, hogy a szobrász egy Andrássy gróf gyermeke, maga úgy véli, hogy Szabó Dezső, aki Michelangelónak nevezte, ajánlotta, hogy a felvett Andrássy mellett őrizze meg az eredeti Kurta nevet, s ő ezt elfogadta.

1931-től a Képzőművészeti Főiskola hallgatója volt Bory Jenő osztályában. **1936-tól** a Magyar Képzőművészek Egyesületének, majd **1937-től** a Képzőművészek Új Társaságának (KUT) volt a tagja. **1939-ben** csatlakozott az Új Művészek Egyesületéhez (UME) is. **Hivatalos elismertsége, kitüntetései:** 1968, 1971: nívódíj; 1981: Sárospatak díszpolgára; 1992: a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje.

1945 után kiszorul a művészeti életből, hamis vádak alapján csaknem halálra ítélték. Csak **1954-től kap újból megbízásokat**, és újra kiállításokat ad. 1949-ben költözött be a tisztviselőtelepi műteremházba (Budapest, VIII. kerület), ahol élt és alkotott élete végéig. Országszerte legalább ötven köztéri szobra áll, Szolnoktól Dalmandig, Veszprémtől Kazincbarcikáig. **1976-ban életműve zömét Sárospatak városának adományozta.**

Andrássy Kurta János 1944-ben megfogalmazott és századok válságai során igazolt álláspontját nekünk, magyaroknak ma és a jövőben is érvényesnek kell tartanunk: „*A mi fennmaradásunk záloga: a népből sarjadó kultúránk.*”

„*Minden korszakomban a magyarságom, a népies látásmódom vezérelt. Ezért sem fogadtam el fiatalon a római ösztöndíjat: én magyar szobrászatot művelek, azt pedig nem tanulhatom külföldön. A tiszta forrás vonzott, ezért, ahogyan Bartók és Kodály a zenében, én a szobrászatban a népi hagyományt kutattam, s annak letisztult formavilága hatott rám művészként.*” – **mondta a művész.**

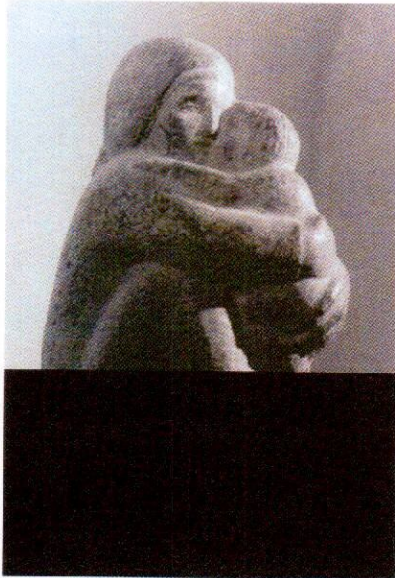
IRODALMI ÉS EGYÉB MŰVÉSZETI MUNKÁSSÁGA:

- A magyar nép szobrászata, Budapest, 1944
- Korszerű művészet és népiség, Budapest, 1947.
- Egy marék siker I-II. - avagy hatalmi harc a művészetben - BBS-INFO Kiadó 2002.
- Pilisi vadálló kövek - BIRÓ family Kft. 2003.
- Holtak völgye: Holdvilágárok - BIRÓ family Kft. 2007. - ISBN 963928968
- Elcsereült arcok - BIRÓ family
- A magyar népművészet ősisége - Magyar Történelmi Szemle

Budapesten halt meg 2008. szeptember 29.-én, 97 évesen.

Szerintem nagyon sokoldalú művész volt. Amellett hogy szobrászkodott, rajzolt, festett, és még érmeket is készített. Érdekesen látta az életet, és ezt sokszor művészetében is megmutatta. Volt, amikor a legalapvetőbb mindennapos cselekedet, vagy viselkedés ihlette

meg, de volt, hogy valami rendkívüli esemény is megfogta. Ez különleges ízlésre vall. Egyaránt meglátta a művészetet egy kisgyermekben, egy egyszerű édesanyában, vagy egy hétköznapi szüretben. Én ezekre a művészeti alkotásaira szeretném felhívni a figyelmet:

Anya

Nagyon sok érdekes dolog van a világban, rengeteg különleges ember, híresség, tárgy, növény, cselekedet. A legcsodálatosabb dolgok felett mégis szemet hunyunk. Mint például az anyai szeretet. Különleges és nehéz dolog, valakit mindig magunk elé helyezni, valakit biztonságban tartani, felnevelni. Ez bármelyik hírességnél nagyobb csoda...

Káin és Ábel

A bibliai jelképből én arra következtetek, hogy Istenhívő ember volt. Domborművében nagyon jól ábrázolja a két veszekedő testvért. Ábelt, az áldozatot, és Káint, a gyilkost.

Andrásy József

A tisztelet kimutatása annak, aki felnevelte. A művész nevelőapját is megszemélyesítette bronz érme formájában. Biztosan jó emlékek vezérelték nevelőapja megszemélyesítésére, de ha nem is a jó emlékek, akkor a mély tisztelet, amit megérdemel az-az ember, aki felnevel egy gyermeket.

Beszélgető lányok

Férfi létére eléggé érdekesnek tartotta ezt a témát ahhoz, hogy ábrázolja művészetében. Szerintem titokban a férfiakat mindig is érdekelte, hogy a lányok miről beszélgethetnek órákig. Mert ugye köztudott, hogy a lányok bizony szoktak bizalmas és hosszú beszélgetéseket folytatni. Persze vannak kivételek, de a többségnek szüksége van egy olyan barátnőre, akivel megbeszélheti legmélyebb titkait. A fiúk barátsága teljesen máshogy működik. Valahogy sokkal egyszerűbb.

Meglátásom szerint a művészet tág fogalom, és hogy ki mit nevez annak, az emberfüggő.

Nagyon sok művészlélek kering ezen a földön, sokan nem is tudják magukról, hogy azok. Elég egy érzékeny lélek ahhoz, hogy meglásd valamiben a szépet. Lehet a művészet egy feszültség. Egy kereszt, amit a világ rak rád. Ezt a feszültséget pedig te leadod írásban, zenében, festészetben, rajzolásban, és esetleg megtartod magadnak. Az lesz a te kis titkod. De lehet a művészet egy életcél, foglalkozás. Valami, amit szeretnél másoknak átadni, megmutatni. Lehet tanulni, de lehet csak érezni is. A formája mindegy, a lényege az, hogy köztünk van, és megszépíti a világot.

Andrásy-Kurta János egy érdekes ember volt. Mint a legtöbb művésznek, neki sem volt valami egyszerű élete. Sok mindent látott, sokáig élt. Máshogy látta a világot, és ezt szerette volna megmutatni a művészetében is. Az, hogy ebből ki mennyit lát fiatalként, hogy talán csak egy tehetséges öregember volt, aki szobrászként élte le életét, vagy egy elvont művészlélek, aki látta a csodát a világban... az már teljesen emberfüggő. Én próbáltam a saját nézeteimmel megmutatni, hogy szerintem ki is volt ő.